

Robert Dilts - Liefde op het eerste gezicht

Op het snijvlak en toepassingsgebied van NLP & (fysieke) Gezondheid is nauwelijks een andere NLP'er denkbaar die beter op dit terrein ingevoerd zou zijn dan Robert Dilts. Ruim 30 jaar heeft dit specifieke werktein zijn passie. Angélique de Graaff, inmiddels een doorgewinterde NLP-trainer/-Coach, heeft Robert Dilts afgelopen september via Skype geïnterviewd en legde zijn gedachten en ideeën over NLP & Gezondheid voor INzicht vast.

Een beetje gemakkelijk mis te verstaan, natuurlijk, zo'n titel. Toch klopt hij voor honderd procent. Toen ik Robert Dilts voor het eerst in levende lijve meemaakte bij het IEP (Instituut voor Eclectische Psychologie, Nijmegen), als deelnemer aan zijn 'Evolving at Identity Level'-workshop, was ik onmiddellijk onder de indruk van zijn 'echtheid'. Geen masker, geen opsmuk, geen 'ik-weet-alles-en-jullie-niets-en-dat-geeft-niks'-houding. Puur en kwetsbaar. Een liefdevol mens die liefde aantrekt: liefde op het eerste gezicht. Zo'n vorm van liefde die niets van doen heeft met verliefdheid en alles met menselijke connectie. Iedereen voelde hem. Iedereen kon zich eraan laven: man, vrouw, deelnemer, organisatoren.

Ik heb trainingen gevolgd bij John Grinder, Frank Pucelik, Richard Bandler en vele andere grote NLP-ers, zoals ook Anthony Robbins en die waren stuk voor stuk geweldig. Nee, grandioos. Wat ik echter bij Robert Dilts ervoer, werd later nog door maar één coryfee geëvenaard: door Connirea Andreas (ook gastrainer van het IEP, zomer 2015). Het was meer dan NLP. Het was meer dan trainerschap. Als er één woord te vaak gebruikt en daarmee aan erosie onderhevig is, dan is het het woord 'charisma'. En toch wil ik dat voor Robert gebruiken. Charisma op een gewone-jongensmanier. Open. Liefdevol en zonder opsmuk en franje. Geen goeroëisme, geen fratsen. Slechts open armen, contact, aandacht: Liefde.

Een paar maanden later nodigde ik hem dan ook maar al te graag uit voor een afstandinterview via Skype voor de NVNLP in het kader van het onderhavige thema van INzicht, NLP & Gezondheid waarbij ik vooral benieuwd was naar de historische redenen dat hij, als een van de weinige NLP-ers van het eerste uur, vanaf

de begindagen NLP heel specifiek inzette op het gebied van (fysieke) gezondheid.

Roberts eerste reactie: 'Nou, er is altijd een verband geweest tussen NLP en gezondheid. Al bij Milton Erickson. Hij gebruikte hypnose immers voor medische doeleinden. Er zijn vele voorbeelden bekend dat hij een of andere hypnotische procedure toepaste, waardoor mensen een dramatische verbetering van hun gezondheid konden ervaren (zie kadertekst 1). Het was dus altijd al op de achtergrond van NLP aanwezig. In die begintijd omhelsden we voor het eerst en met verve het idee dat lichaam en geest in wezen onderdeel van hetzelfde waren. En de bewustwording van de oogbewegingen, waardoor we ontdekten dat elke gedachte bepaald gedrag oproept, maar ook dat psychische symptomen voortkomen uit stress en uit de manier waarop we denken. Dus vanaf het allereerste begin van NLP was er een verband met gezondheid. De enige vraag was: hoe ver gaat dat, en hoe sterk is dat verband?'

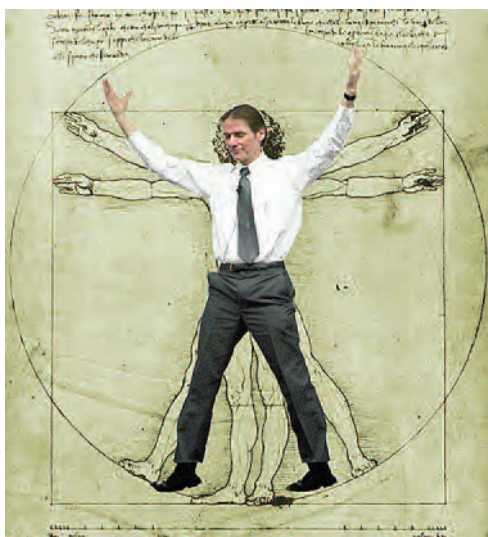
NLP & Gezondheid – het begin

Robert vertelt vervolgens over een persoonlijke ervaring, waarin hij het geleerde NLP toepaste op zijn eigen kwaal: 'Ik begon NLP te gebruiken toen ik nog op de universiteit zat. Ik had last van een pilonidale cyste. Dat is een chronische huidinfectie aan de basis van het staartbeen (in de bilspleet). Op een onprettige plek, dus en oh, zo pijnlijk. Dus ik ging naar de dokter en die vertelde me dat ik geopereerd moest worden. Dat zou me zes weken school kosten, dus ik dacht: waarom zou ik dat doen?'

Hoe heb je die kwaal aangepakt?

Robert: 'Ik begon de 6-steps-herkadering op mezelf toe te passen. Ik communiceerde met de symptomen en vroeg hen wat ze voor me wilden betekenen. En wat daar in principe uit kwam was dat ik de boodschap kreeg om dagelijkse gezondheidsoefeningen te doen, die ik dan ook ging doen. En tot mijn verrassing verdween de cyste, waarvan men beweerde dat het genetisch was en alleen door middel van een operatie verwijderd had kunnen worden. Hij is nooit meer teruggekomen. In alle veertig jaren erna niet. Dus ik dacht: 'wow! Dat is wat! Ik kon met mezelf en met mijn lichaam communiceren!'

aantal beelden en die dan samen te brengen. Het gaat over een dieper besef. Het is meer een 'overtuigingen-integratie'. Visual squash is meer een cognitief spel. Hier gaat het meer om het in contact komen met wat het deel vertegenwoordigt, wat de positieve intentie is, wat de gemeenschappelijke intentie is. Een stuk dieper dus.'

Vanaf het allereerste begin noemden we NLP de studie van de structuur van de subjectieve ervaring

Wat waren de andere interventies die je toepaste?

Robert: 'Nou, er waren veel dingen bij mijn moeder die gekoppeld waren aan 'imprints'. Een van de bijzondere ontdekkingen die we deden was het volgende. In geval van mijn moeder waren haar beide oudere zussen en haar moeder aan borstkanker overleden. En er was een soort overtuiging in mijn moeder ontstaan dat als zij niet zou sterven aan borstkanker ze de 'band met hen zou verbreken', dat ze dan op de een of andere manier ontrouw aan hen was.

Je begrijpt hoe belangrijk het is dit type overtuiging te herkaderen, dus daarmee zijn we begonnen. En ze heeft zo'n ongelofelijk herstel doorgemaakt: beginnend bij de diagnose van de artsen dat ze nog maar weken, maanden te leven had tot aan het nog bijna 14 jaar in leven blijven, en al die jaren praktisch vrij van klachten.

Dat maakte dat ik echt dacht: wow! Om te beginnen, zoals ik al zei, maakte het besef van de band tussen lichaam en de cognitieve geest altijd een groot deel uit van NLP. Overigens, ik las onlangs dat men heeft ontdekt dat het lymfatisch systeem - het immuunsysteem, waarvan ze dachten dat het eindigde in de hals - helemaal doorgaat tot aan de hersenen. Dus er bestaat een heel helder verband tussen de hersenen en het immuunsysteem.'

Bio-feedback

Robert klinkt nu heel enthousiast. In hap-snap gedachtesprongen passen een aantal feiten de revue die te maken hebben met lichaam en geest connectie.

Robert: 'Toen ik betrokken raakte bij NLP bestudeerde ik het verband tussen hersengolven en oogbewegingen. Ik werkte op een laboratorium waar ik ook werkte op het terrein van hersengolven en bio-feedback. Daarvandaan keek ik ook naar andere vormen van biofeedback: hartslag, temperatuur en dat soort dingen. Een groot deel van mijn vroege werk ging over het verband tussen het centrale zenuwstelsel - het bewustzijn, zeg maar - en het autonome zenuwstelsel - het onbewuste, ofwel de somatische geest - dat de hartslag, de bloedsomloop, de temperatuur regelt.

Ik ontwikkelde en patenteerde een methode die bio-feedback kon meten en versnellen [NeuroLink -

red.] en dat zorgde ervoor dat ik bijvoorbeeld de allergie-techniek ontwikkelde.

Kijk, er bestaat een terrein dat 'psycho-neuro immunologie' heet. Dat gaat over hoe psychologie het zenuwstelsel beïnvloedt en hoe dat ingrijpt in het immuunsysteem. Bio-feedback staat hier sterk mee in verband. In elk geval, ik werkte met bio-feedback en dat gaat dus over de lichaam-geest connectie. Bijvoorbeeld: het principe dat een emotioneel geladen prikkel een reactie oproept van het autonome zenuwstelsel, galvanische huidresponse [een reactie op welk principe leugendetectors zijn gebouwd - red.]. En toen we in staat bleken deze te kunnen beïnvloeden, ontdekten we om te beginnen een algemene consequentie voor de gezondheid. Maar ook een specifieke. In geval van allergie: we ontdekten hoe je een bepaalde immunoreactie kon stoppen door visualisatie. Terwijl we bij kanker juist een verhoogde immunoreactie opwekken. In beide gevallen een voorbeeld van bio-feedback.'

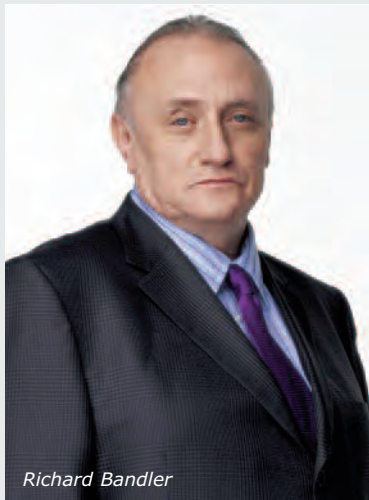
Strategieën en overtuigingen

Ik liet deze uitleg even bezinken. Eigenlijk gaat het allemaal om de verbetering van de samenwerking tussen het bewuste en het onbewuste? En ik vertelde Robert over 'The Healer Within', de interventie van John Grinder, waarbij je je onbewuste vraagt zorg te dragen voor herstel en gezondheid (INzicht 16/1, red).

Placebo eind zeventiger jaren: Een nieuw businessmodel voor NLP?

In die dagen waren Bandler en Grinder, naast het werken met de 'onmogelijke' cliënten van de plaatselijke psychiatrische inrichtingen, altijd in de weer met een of ander creatief plan om tegen Kerstmis miljonair te zijn'. Een daarvan was placebo's aan de man te brengen. Een placebo is een 'nep-geneesmiddel' dat geen inherente medische waarde heeft, zoals een suikerpil of een injectie met zout water, maar dat bij sommige patiënten onder de juiste omstandigheden een dramatische verbetering van symptomen tot stand kan brengen. Men heeft van placebo's kunnen aantonen dat ze een verscheidenheid aan symptomen beïnvloeden, waaronder pijn, angst, psychose, hoge bloeddruk, artritis, angina pectoris en zelfs kanker.

Bandler en Grinder waren ervan overtuigd dat het placebo-effect een gevolg was van een soort 'neuro-linguïstisch programmeren'. Zij geloofden dat er een immens helend vermogen in het lichaam bestond, dat vrijgemaakt kon worden via speciale neuro-linguïstische processen. Hun verfrissend stoutmoedige idee was neppillen te verkopen onder het merk 'Placebo' en zeer openhartig te zijn over de gegevens met betrekking tot het placebo-effect. Er zou een boekje bij de fles komen dat duidelijk zou vermelden dat deze pillen geen farmacologisch werkzame stoffen bevatten, maar het zou wel een lijst met statistieken over placebo's geven. Er zou in staan: 'Placebo's werken niet voor

Richard Bandler

iedereen, maar ze werken voor jou!' Ze zouden dan de verschillende mate van effect van een placebo op bepaalde symptomen laten zien.

Een van mijn taken was het vereiste onderzoek naar placebo's te verzame-

len. Het verraste mij te ontdekken dat, aangezien ieder geneesmiddel dat op de markt gezet wordt, getest moet worden tegen een placebo, er een grote hoeveelheid klinisch bewijsmateriaal is voor de effecten van placebo's. Bestudering van deze data onthult soms opzienbarende feiten over placebo's. Studies naar de effecten ervan over een groot gebied van verschillende symptomen hebben bijvoorbeeld aangetoond dat placebo's gemiddeld 35-40% van de tijd even effectief werken als actieve geneesmiddelen. In het geval van bepaalde sterke pijnmedicatie, zoals morfine, werd aangetoond dat placebo's meer dan 50% van de tijd even goed werken als morfine zelf.

Het werd zelfs noodzakelijk tegen mogelijke bijwerkingen van placebo's te waarschuwen. In een studie werd bijvoorbeeld aan vrouwen met borstkanker placebo-chemotherapie gegeven. Vreemd genoeg verloor een derde van de vrouwen die de placebo-chemotherapie kregen al hun haar!

Grinder en Bandler dachten dat hun placebo-idee een hele controversie en dus publiciteit teweeg zou brengen. Midden in het verwachte tumult zouden ze 'Placebo Plus' op de markt brengen, dat '20% meer onwerkzame ingrediënten per capsule zou bevatten', en 'Designer Placebo', dat gebaseerd was op (een aantal malen herhaald) onderzoek, waarin werd aangetoond dat bepaalde uiterlijke kenmerken van placebo's invloed hadden op het placebo-effect. Kleine, glanzende, rode en dure placebo's stimuleerden bijvoorbeeld een grotere geneeskracht dan grotere, dikkere, poederige, er goedkoop uitzijende witte pillen die stof op je vingers achterlieten. Bandler en Grinder planden ook een placebo 'met vertraagde afgifte' dat langer werkzaam zou blijven.

In mijn herinnering was er, naar verluidde, een miljonair uit Texas die bereid was financiële steun voor hun plan te verschaffen, maar het schijnt dat zij tegengehouden werden door de Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA); misschien omdat dat overheidsorgaan bang was voor de impact die het op de farmaceutische industrie zou hebben.

Uit: De oorsprong van Neuro Linguïstisch programmeren – Het hart van NLP, Hoofdstuk 10, Mijn vroege geschiedenis met NLP - auteur Robert Dilts

Voor jou, Robert, is dat echter anders, hè? Je streeft hetzelfde genezende effect na, maar op een totaal andere manier?

Robert antwoordt: 'Vanaf het allereerste begin noemden we NLP de studie van de structuur van de subjectieve ervaring. Onze subjectieve ervaring is de hele wereld. Hypnose beïnvloedt kennelijk onze subjectieve ervaring, dus daar is overlap. Maar eigenlijk gaat NLP, als je het zo definieert, over alles. Het omvat hypnose, het omvat het grootste deel van psychologie, maar ook zoveel andere dingen. NLP gaat over alles. Het is geen studie van de inhoud van die ervaringen. En ik denk dat zowel Bandler als Grinder het erover eens zouden zijn dat het gaat om het kijken naar de structuur ervan. Dat is wat NLP tot NLP maakt. We kunnen naar dezelfde dingen kijken als waar hypnose mee bezig is, of waar welke psychologische methode ook naar kijkt, maar het verschil met NLP is dat we met NLP naar dit niveau van de processtructuur kijken, niet naar de inhoud,

'Gaaf het dan over instrumenten? Tools? Welke tools, zou je dan zeggen, pas jij zelf het meeste toe?'

Robert:
'Tja, jeetje.'

Er schoot me iets te binnen: het woord 'kern'. Het wordt me duidelijk dat jij tot de kern wil doordringen. De kern der dingen, de kern van het Zelf?

Robert: 'Yeah!'

Na dat even opgemerkt te hebben gingen we verder praten over de instrumenten, over de tools.

Robert: 'Nou, kijk, om te beginnen had het meeste wat ik deed aan de ontwikkeling van NLP te maken met strategieën. Creativiteitsstrategieën, spellingsstrategieën en zelfs genezingsstrategieën. Dus strategieën waren een bijzonder soort gereedschap, tool. Maar toen begon ik dingen te combineren.

Je weet dat ik betrokken was bij de ontwikkeling van

NLP. In die eerste dagen van NLP waren we allemaal min of meer betrokken bij de ontwikkeling. We werkten met verscheidene vormen van herkadring. Iets als 're-imprinting', een tool die ik ontwikkeld heb.

Re-imprint is een verlengstuk van de Change Personal History-techniek. Hoe het ook zij, soms pak je een tool en het werkt niet. Je moet er iets aan toevoegen om het aan te passen. Soms verander je het op zo'n manier dat het ineens iets geworden is dat heel andere dingen doet.

Ik was de hoofdauteur van NLP - Volume I dat over strategieën gaat. Over beslissingsstrategieën en zo, dus ik was daar oorspronkelijk veel mee bezig. Maar toen begon ik me te richten op bepaalde gebieden. Een tijd lang op onderwijs, bijvoorbeeld. Ik selecteerde wat fundamentele, dieper werkende NLP-tools, smolt deze samen en maakte andere tools. Ik schreef er samen met Todd Epstein een heel boek over, Dynamic Learning, dat vol staat met tools om te gebruiken voor versneld lezen. In 1981 was ik een van de software-ontwikkelaars van de Apple-II computer. Ik schreef software om te leren spellen, rekenen en bij voorbeeld typen. Hierin paste ik al die strategieën toe als tastbare instrumenten om iets te leren leren.

Natuurlijk zijn daar de andere tools, die ik specifiek ontwikkelde voor NLP in gezondheid. Mijn werk hierin ging over de integratie van tegenstrijdige overtuigingen. Allergietechnieken, re-imprinting, een heleboel werken met overtuigingen omdat overtuigingen in die overlap

van het cognitieve en het lichamelijke, het bewuste en het onbewuste huizen. Overtuigingen zijn maar gedeeltelijk bewust.'

Placebo/Nocebo

Robert vervolgt: 'Neem nu dat hele gebied van wat we het placebo-effect noemen. Je weet wel, iemand neemt een pil die geen werkzaam medicijn bevat, maar doordat de gebruiker meent dat dit wel zo is ontstaat er een lichamelijke reactie op. Hoe werkt dat? Die patiënt heeft niet de een of andere cognitieve strategie aangeleerd. Hij elicitert noch ankert bepaalde responses. In

essentie is het een overtuiging die ervoor zorgt dat de pil werkt. Dus ik dacht: 'wow, dat is een krachtig gebied! Laat ik de structuur ervan eens onderzoeken. Eens zien hoe overtuigingen werken. Hoe ze gevormd worden en hoe ze kunnen veranderen.'

Ik bedoel, een van de problemen - zelfs met een placebo-effect - is dat je een negatief placebo-effect kunt hebben. Er bestaat een interessante studie van vrouwen met borstkanker die placebo chemotherapie kregen. Een derde van de vrouwen - die dus behandeld waren met een placebo zonder welk werkzaam medicijn dan ook - werden helemaal kaal! Al hun haar viel uit!

Het is een verbazingwekkend gebied dat nog door niemand echt wordt begrepen. Ook dokters begrijpen er niets van en zeker ook de psychologen begrijpen er niets van. Het gaat over dat verband tussen lichaam en geest (Placebo in NLP: zie kadertekst 2 op pag 12).

'Dus wat betreft jouw vraag over welke tools: ik ben echt geïnteresseerd in tools. Ik ontwikkelde tools als 'Sleight of Mouth', een aantal overtuigings-veranderpatronen, veranderende-overtuigingencyclus en nog veel meer van de dingen die een hoger niveau raken, het identiteitsniveau van de Logische Niveaus. Neem het SCORE-model, dat de huidige situatie/gewenste situatie verbetert. Integriteit is belangrijk voor me, een groter bewustzijn. Het gaat er mij niet om dat je een

pil neemt, omdat je hoofdpijn hebt. Dan verandert er niets. Je blijft precies hetzelfde als ervoor. En nee, Angeliq, inderdaad, het gaat niet om trucjes. Dat wil niet zeggen dat trucjes niet werken. Want er zijn een hoop technieken en tools die mensen gebruiken, neem nou dat 'tappen' [Emotional Freedom Techniques, kortweg EFT). Dat is heus effectief. Maar dat heeft niet echt mijn interesse omdat ik er geen persoonlijke groei uit voort zie komen. Het is meer symptoombestrijding. Ik leer niet iets diepers over mezelf, het leven, de wereld. Ik wordt juist aangetrokken door die dingen die mensen een diepere, rijkere relatie met zichzelf opleveren. En met anderen, met de wereld.'

Exploiratie en ontdekken

Ik val hem in de rede: Door wat je daar zegt, bedenk ik me - en dat gebeurt vast niet alleen in Nederland - dat we NLP vaak aangeleerd krijgen als vaardigheden, technieken en dat we niet leren er creatief mee om te gaan, met die tools?

Robert: 'Dat is denk ik ook de grootste paradox van NLP. In het begin, de oorsprong van NLP - en dat willen we tijdens onze Jubileum van NLP-viering die vanaf morgen hier (Santa Cruz) begint, ook benadrukken - kwam voort uit modelleren.

Modelleren is eigenlijk een combinatie van nieuwsgierigheid en creativiteit. Het ging niet over 'doe iets om

te herstellen'. Het was een exploratie om te ontdekken en te ontdekken over onszelf en over de wereld. Om nieuwe dingen te zien. Niet om ze te herstellen. Ik heb geen idee hoe het komt dat dit niet meer prevaleert binnen NLP vandaag.'

Jammer, werp ik op. Alle NLP is gestandaardiseerd. Om nieuwe wegen te vinden, nieuwe dingen te ontdekken is 'trial and error' nodig, toch?
Robert: 'Het technische woord daarvoor is 'heuristisch'. Ja, beaam ik, en je stelt bij als het niet werkt. Dan doe je het opnieuw en anders.'

Maar is het dan niet tegenstrijdig dat je middels de IASH (Institute for Advanced Studies of Health) probeerde om NLP door de wetenschap geaccepteerd te krijgen? Is dat niet tegengesteld aan creativiteit?

Robert: 'Studies, Institute of Advanced Studies. 'Studies' betekent exploratie. Onderzoek. Een deel was ook het doen van research. Toen we de IASH afsloten vloeiden de beschikbare gelden naar de Research and Recognition Groep (RANDR) die deze studies deden.'

Er zijn twee verschillende visies. Een is, als je iets doet in een specifiek gezondheidsveld dan volg je een statistisch model dat ervoor zorgt dat je de risico's zo klein mogelijk houdt terwijl je de cliënt zo veel moge-

lijk helpt. Maar je wilt dan ook je verantwoordelijkheid zo klein mogelijk houden. Terwijl de wijze waarop Erickson werkte allesbehalve statistisch was. Hij was een en al creativiteit en zijn werk baseerde hij absoluut niet op gemiddelden.

Nu is er een dynamiek tussen beide gezichtspunten. Verklein het risico en maak het voor zoveel mogelijk mensen werkbaar, tegenover: iedereen is een uniek wezen die zijn of haar unieke aanpak behoeft. Je kunt twee verschillende mensen niet hetzelfde behandelen. Je behoort hen te benaderen met nieuwsgierigheid om mogelijkheden te ontdekken. De twee uitersten zijn als de twee helften van het brein. En hopelijk, als je niet vastloopt in een van de twee, kan er een soort van gesprek tussen beide plaatsvinden.'

Ik vraag hem als dat hun hoofddoel was wat dan maakte dat IASH werd stopgezet?

Robert: 'Eigenlijk omdat Tim Hallbom en Suzy Smit het te druk kregen. We waren allemaal erg druk en deden verscheidene dingen in ons leven. We probeerden nog mensen te vinden die het van ons konden overnemen. Het was een vrijwilligersorganisatie en de belangstelling voor NLP en Gezondheid gaat op en neer. We kregen het niet voor elkaar om consistent werken de mensen te vinden die er hun ziel in legden. Om een organisatie als de IASH te runnen is een hele klus en toch hebben we dat zo'n 20 jaar volgehouden.'

Robert Dilts wint de Duitse Life Achievement Award 2015

Voor zijn 'gehele oeuvre', zijn inzet voor NLP gedurende zijn leven, ontving Robert Dilts in Duitsland de Life Achievement Award 2015. Zijn niet-aflatende geestdrift over het format dat NLP heet, de implementatie ervan in business en gezondheid, de wetenschappelijke bewijsvoeringen die hij zocht en vond omtrent de werkzaamheid ervan, de boeken die hij schreef en de eindeloze reeks aan trainingen over de hele wereld: Robert Dilts is amper bij te houden.

De meeste NLP-ers kennen zijn naam vooral van de 'Neurologische Niveaus' en de 'Sleight of Mouth'-patronen. Met deze Award is ook de rest van zijn werk, passie en inspiratie erkend en geëerd.

'Europeanen denken systemischer dan Amerikanen'

Ter gelegenheid van deze Europese prijsuitreiking vertelde hij: 'Ik houd van Amerikanen, natuurlijk, ik ben er zelf een', haast Robert Dilts zich te zeggen, 'maar het is duidelijk dat hij de Europese aard om dingen in hun context en vanuit hun herkomst te bekijken erg waardeert.

In Amerika moet je vooral zeggen dat jouw ding het beste, het grootste, het nieuwste is, want anders kijkt geen mens ernaar om. Sterker nog, als je dat niet doet vraagt men zich af of je zelf wel in je eigen ding gelooft.

Hier, in Europa, waar ik me sowieso thuis voel – ik heb niet voor niets een tweede thuis in Parijs – zoekt men veel meer de achtergrond en de werkzaamheid. Waar komt dit vandaan? Hoe is dit ontwikkeld? Als je hier gaat roepen: 'Ik ben de beste, wat ik hier aanbied is het grootst!' denken de mensen: 'Waarom moet hij zich zo opblazen? Wat zou er mis mee zijn?' Dat waardeert ik. Amerikanen plukken, gebruiken en behouden of verwerpen. Ze zijn innovatief en praktisch, maar wel wat oppervlakkiger dan de Europeanen.' Besmuikt voegt hij eraan toe: 'Als iemand vraagt waar ik vandaan kom, zeg ik niet 'Amerika', ik zeg: 'Californië, Santa Cruz', dat is een plek in Amerika die een afwijkende cultuur heeft van de rest van de States.'

Bron : www.life-achievement-award.de

We bespreken het credo van de NVNLP in de afgelopen jaren om een historische zoektocht naar authentiek NLP vanuit een 'Ere wie ere toekomt'-attitude te voeren. Vandaar ook dit gesprek. Een gesprek over hoe we Robert zien als de man die NLP aan Gezondheid heeft gekoppeld op een diep niveau. Ik vroeg hem naar IASH, naar RandR en nu wilde ik graag de historie en toekomst van de 'Health Certification Training' nog aan de orde stellen met de vraag of die training alleen in Nederland werd en wordt gegeven?

Robert: 'Er was een tijd dat de HCT over de hele wereld werd gegeven. We hielden trainingen in Duitsland, Brazilië, de Verenigde Staten, Engeland en Frankrijk. Mijn creatieve deel raakte gespannen toen - nadat ik dit nieuwe project had ontwikkeld- ik telkens hetzelfde moest gaan doen. Vandaar dat we nu nog maar een paar HTC's per jaar doen. In januari 2016 wordt een HCT in Nederland georganiseerd, er is er een in de Verenigde Staten, er komt er een in Denemarken en we zijn er een aan het plannen in Japan.

Een van de grootste uitdagingen -en dat proberen we echt aan te pakken- is de begrensde tijd. Ik ben de komende 2 jaar volledig volgeboekt. Ik doe het Health Program, ik doe veel in de Generative Coaching, Success Factor Modeling en tal van andere zaken over Leiderschap en coaching. En er is maar één ik.'

Standaardisatie en ... Creativiteit

Je hebt jezelf nog niet gekloond, stel ik vast.

Robert: 'Nee. Maar het hele idee is om trainingen te ontwerpen en ontwikkelen waar je een mooie mix hebt van een bepaald level van standaardisatie en van creativiteit. Je kunt geen programma aankondigen en dan iets anders doen. Mensen verwachten een bepaald gezicht en een bepaalde kwaliteit en een bepaald niveau. Vandaar standaardisering en certificering. Je wilt er niet de creativiteit mee om zeep helpen, maar je geeft een garantie af.

Dat zal ook de toekomst van de HCT mede bepalen. Kunnen we andere trainers krijgen? Zijn er mensen die die missie aankunnen? Mensen die met de zelfde gedachte, kwaliteit en capaciteit kunnen doen wat wij deden?

Dat moet ook gebeuren met 'Generative Coaching' dat ik met Stephen Gilligan doe met de NLP University, wat ik ook gedaan heb met Judith DeLozier. Ik heb net een nieuw boek uitgebracht over Success Factor Modeling dat gaat over business, ondernemen, collectieve intelligentie en leiderschap. Alles bij elkaar te veel om op de schouders van één persoon te rusten.

Dat is denk ik de waarde van de NVNLP, waar je een evenwicht hebt tussen nieuwsgierigheid en creativiteit aan de ene kant en standaardisatie, genoeg kwaliteitscontrole of kwaliteitsbewaking aan de andere. Bewaking van kwaliteit om te waarborgen dat NLP op een ecologisch juiste manier wordt aangeleerd en toegepast. Ik denk dat NLP niet zo'n goede reputatie heeft omdat het vaak niet-ecologisch wordt toegepast. Overigens, standaardisering zal dat niet kunnen voorkomen. Dat heeft meer te maken met de kwaliteit van de mensen.'

Om specifiek te zijn vraag ik Robert of hij kwaliteit bedoelt als in mentaliteit.

Robert: 'Ja, de mentaliteit. De attitude. Waarom ze het doen. Dat is allemaal een uitdaging.

En wat de HCT betreft, ik zie het graag voortgaan. Wat

ik fantastisch vind aan het programma is dat het mensen aantrekt die een focus op gezondheid hebben. Dat brengt zuiverheid. De mensen die deelnemen, hebben duidelijk geen behoefte anderen te manipuleren om er zelf beter van te worden. Ze willen mensen helpen. En die gemeenschappelijke waarde van lichamelijke gezondheid is belangrijk. Je voegt de cognitieve geest in de lichamelijke wereld en schept hiermee een soort van gemeenschap. Er is grote gemeenschapszin. Kameraadschap zelfs. Het is één van mijn favoriete programma's vanwege de krachtige impact op de mensen, op hun leven. Het brengt mensen samen. Het integreert op zo'n diepgaande manier.'

Ik kon niet anders dan uitbrengen: Wow, wat heb je dat prachtig voor ons verwoord, Robert.

Thanks!

ROBERT DILTS IS VANAF 1977 ACTIEF LID GEWEEST VAN DE NLP-EXPLORATIEGROEPEN DIE ACHTER DE SCHERMEN SAMEN MET DE 3 CREATORS NLP ONTWIKKELDEN. VANAF DAT NLP IN 1979 OP DE MARKT WERD GEZET DOOR RICHARD BANDLER EN JOHN GRINDER, KOOS ROBERT VOOR PROFESSIONELE SAMENWERKING MET COLLEGA-ONTWIKKELAARS ZOALS LESLIE CAMERON, DAVID GORDON, JUDITH DELOZIER, STEVE EN CONNIRAE ANDREAS EN MEER RECENT TIM EN KRIS HALLBOM EN STEPHEN GILLIGAN. HIJ VOERT NOG STEDS EEN EIGEN OPLEIDINGSINSTITUUT IN SANTA CRUZ, CALIFORNIË EN HIJ REIST DE HELE WERELD OVER OM ZIJN TRAININGEN EN WORKSHOPS TE GEVEN. IN NEDERLAND IS HIJ REGELMATIG TE GAST BIJ HET IEP IN NIJMEGEN EN HIJ IS VERBONDEN AAN DE HEALTH CERTIFICATION OPLEIDING (HCT) IN NEDERLAND.

Voor meer info en contact: www.nlpu.com.

HCT-opleiding Nederland:
www.healthcertificationtraining.eu

Robert Dilts

ANGÉLIQUE DE GRAAFF, NLP-TRAINER/COACH IS VOLLEDIG THUIS IN ONDERWIJS & TRAINING EN HEEFT ZICH ONTWIKKELD TOT EEN SPECIALISTE OP GEBIED VAN LEREN EN LESGEVEN. ZE HEEFT EEN ZEER SUCCESVOLLE NLP-TOOLKIT VOOR HET ONDERWIJS ONTWIKKELD ONDER DE NAAM 'CLASS WHISPERER', WAARMEE ZE ZELFS OVER DE LANDSGRENZEN (DUITSLAND, ITALIË, ENGELAND EN PAKISTAN EN BINNENKORT USA) DOORBREEKT. ZE IS SINDS JAREN VASTE 'CLASSIC CODE' EN SINDS KORT SOCIETY (BANDLER) NLP-TRAINER BIJ BGL IN HOOFDDORP. ALS ZEER ERVAREN NLP-TRAINER HEEFT ZIJ ALS PASSIE OM DE UITEENLOPENDE NLP-STROMINGEN OPNIEUW TE VERBINDEN. HIERTOE VOLGDE ZIJ IN 2014 EN 2015 (SIMULTAAN) DE NLP-OPLEIDINGEN VAN ZOWEL JOHN GRINDER ALS RICHARD BANDLER EN FRANK PUCELIK EN WORKSHOPS VAN CORYFEEËN ALS ROBERT DILTS EN CONNIRAE ANDREAS.

Voor meer info en contact:

www.classwhisperer.com

Angélique de Graaff